

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru secțiile și școlile cu predare în limba minorităților
Etape județeană/a sectoarelor municipiului București

SECȚIUNEA A

Limba și literatura română – pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară
25 martie 2023
Clasa a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Ieri am ieșit cu toții să ne plimbăm prin pădure. Mama, tata, Marcela, Tudor și cu mine. Nu se întâmpla prea des să facem ieșiri din astea. Doar când avea mama chef. Dar nici prea rare nu erau. Tocmai cum trebuie, să lași câteva săptămâni ca să-ți crească la loc pofta de joacă în pădure. Mie cel mai mult îmi place când jucăm „Ghici, ciupercă, ce-i!”. Anul ăsta, cum Marcela a făcut patru ani, jucăm toți. Am trecut într-a șaptea și am voie să mă duc mai departe, chiar până unde nu mă văd părinții.

Se joacă așa: fiecare se duce și caută, și caută până găsește o floare mai rară sau o ciupercă portocalie, sau mai știu eu ce. Ne întâlnim toți în poieniță, ținând la spate ce am găsit și, pe rând, fiecare le strigă celorlalți: „Ghici, ciupercă, ce-i!”. Pe scurt, GCCI, că așa gângurea Tudor când era mic, „gcchiiii”. Dacă nu ghicește nimeni ce ții ascuns la spate, îți rămâne ție. Dar dacă ghicește cineva, atunci acela capătă ce a ghicit. Eu am câștigat de trei ori, dar Marcela și Tudor doar câte o dată. Mama și tata n-au ghicit niciodată.

Ieri, vremea a fost foarte frumoasă. În pădure era cald, se auzeau tot felul de păsărele ciripind, nu mai era nimeni prin jur, așa că ne-au lăsat să căutăm mai departe decât de obicei. Frate-meu a luat-o ca din pușcă și nu l-am mai văzut o vreme, deși sunt cu ochii pe el de când îl știu. Dar nu m-am îngrijorat, că eram ocupată cu căutatul. Și am găsit o pungă de plastic veche. Să nu vă întristați. Am luat-o și am strâns-o până mi s-a făcut mâna albă. Eram sigură că nimeni n-o să ghicească. Mama a strigat după mine:

— Irina, ai găsit ceva? Hai mai repede.

M-am întors după câteva minute în poiană. Marcela era cu tata și mama, dar Tudor încă nu apăruse. După câteva minute am început să-l strigăm. Tata a început să-l caute în pădure. Îi auzeam vocea, când încolo, când încoace. Iar l-am strigat și noi. „Tuudoor! Tuuudoor!”. Aoleu, ce voce ascuțită are Marcela! Ne îngrijoram din ce în ce mai tare, mai ales părinții. Dar și eu. La un moment dat am văzut-o pe Marcela că se uita la ce avea în mână. Dar chiar atunci l-am auzit pe Tudor că zice „Ghici, ciupercă, ce-i!” Era la marginea poieniței, lângă un pom. Tata a venit și el, repede. Era roșu la față. L-a întrebat pe Tudor, nervos, „Unde mi-ai umblat...?”

— Ghici, ciupercă, ce-i! a zis Tudor. Îi luceau ochii de bucurie, asta am putut să văd.

Călin Mihăilescu, *Ghici, ciupercă, ce-i?*

B.

Sunt recunoscute beneficiile jocului pentru dezvoltarea personală și îmbunătățirea comunicării cu cei din jur. Organizarea unor jocuri de societate alături de familie are multe avantaje, oamenii apropiați petrec timp de calitate împreună, se adună pentru a acorda atenție unii altora.

Activity este tipul de joc care poate fi jucat de către oricine – părinți, copii sau grupuri de prieteni. Jocul se poate juca în 3-16 persoane. În cutie sunt: 440 de cărți cu 2640 de cuvinte, o tablă de joc, o clepsidră, 4 pioni de diferite culori (verde, maro, galben, alb) și un regulament. Pe lângă acestea, jucătorii mai au nevoie de hârtie și creioane pentru runda de desenat.

Scopul jocului este de a avansa cât mai departe pe tabla de joc, ghicind noțiunile prezentate de către coechipier. Acesta din urmă va prezenta conceptele, termenii și situațiile de pe cartonașe prin

desene, mimică sau prin descriere. Important este ca partenerul să ghicească noțiunile până la scurgerea timpului din clepsidră.

Câmpurile sunt marcate cu simboluri și culori. Simbolul indică modul în care jucătorul aflat la rând va prezenta noțiunea (descriere, mimică sau desen). Atunci când jucătorul desenează, nu are voie să vorbească, ci doar să dea afirmativ din cap atunci când coechipierii sunt pe drumul cel bun în ghicirea noțiunii. Prezentatorul nu are voie să folosească cifre și litere în desenul său. Atunci când mimează, jucătorul nu poate vorbi și nici nu poate arăta către obiectele din cameră, ci doar către propriul corp și propriile haine. Echipa adversă este atentă la aceste interdicții.

Dacă coechipierii ghicesc noțiunea prezentată, echipa poate avansa pe tabla de joc prin mutarea pionului. Echipa eficientă ajunge prima la destinație și câștigă.

după www.jocuridesocietate.ro

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Indică seria în care toate cuvintele sunt corect despărțite în silabe:

- a) „săp-tă-mâ-ni”, „șap-tea”, „ghi-ceas-că”.
- b) „săp-tă-mâni”, „șap-te-a”, „ghi-ceas-că”.
- c) „săp-tă-mâni”, „șap-tea”, „ghi-ceas-că”.
- d) „săp-tă-mâni”, „șap-tea”, „ghi-ce-as-că”.

2 puncte

2. Sinonimele potrivite pentru sensul din textul A al cuvintelor subliniate din secvența „ce voce ascuțită are Marcela! Ne îngrijoram din ce în ce mai tare, mai ales părinții.” sunt, în ordine:

- a) fină, ne nelinișteam, mult.
- b) stridentă, ne nelinișteam, mult.
- c) înțepătoare, ne agitam, moale.
- d) densă, ne linișteam, îndelungat.

2 puncte

3. Conține numai adjective variabile seria:

- a) veche, roșu, maro, verde.
- b) veche, galben, verde, eficace.
- c) veche, roșu, galben, verde.
- d) veche, roșu, verde, eficace.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Transcrie, din textul A, două cuvinte din câmpul lexical al plantelor.

4 puncte

5. Alcătuiește un enunț în care verbul „a fi” să aibă altă valoare morfologică decât în secvența: „așa gângurea Tudor când era mic”, pe care o vei preciza.

4 puncte

6. Scrie câte un enunț cu omonimele cuvintelor subliniate în secvențele: „Hai mai repede.” și „Activity este tipul de joc care poate fi jucat de către oricine”.

4 puncte

7. Transcrie din secvența dată un subiect, un predicat verbal și un atribut, precizându-le: „Așa că am stat să mă uit la secundarul ceasului din bucătărie, în timp ce Richard îi oferea mamei indicii.”

6 puncte

8. Rescrie corect următoarele enunțuri referitoare la regulile jocului din pădure:

Trebuie să căutați plante rară în mijlocul păduri. Cine a găsit ceva, v-a striga.

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A. Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din textul A, un reper spațial și unul temporal.

4 puncte

2. Enumeră 6 obiecte, menționate în textul B, necesare participanților jocului Activity.

6 puncte

3. Care este rolul interdicțiilor, precizate în textul B?

6 puncte

4. Ai recomanda colegilor jocurile în familie? Motivează-ți răspunsul, în 40 – 60 de cuvinte, valorificând textele A și B.

6 puncte

5. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, scopul pentru care consideri că a fost scris textul B, susținându-ți punctul de vedere pe baza textului dat.

8 puncte

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare corectă, de ortografie și de punctuație.

B. Scrie un text, de 80 – 120 de cuvinte, în care să prezinți *modul de petrecere a timpului liber în familie*, așa cum reiese din textul A.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- precizarea unui mod de petrecere a timpului, așa cum reiese din textul A;
- prezentarea, prin exemple adecvate, a modului de petrecere a timpului liber precizat;
- numirea unei valori importante pentru tine, identificate în textul dat, justificându-ți alegerea;

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C. — Miranda! m-a strigat mama din bucătărie. Avem nevoie să ne cronometrezi. Ceasul ăsta de fierț ouă mă înnebunește cu ticăitul lui.

Așa că am stat să mă uit la secundarul ceasului din bucătărie, în timp ce Richard îi oferea mamei indicii. Pe urmă, mama îi oferea indicii lui Richard, iar el ghicea.

— Pot să joc și eu? am întrebat după cinci tururi.

— Sigur. Richard, cronometrează-ne tu o vreme!....

Richard se uită la ceasul de bucătărie și așteaptă ca secundarul să ajungă la douăsprezece.

— Pe locuri, fiți gata, start!

Ridic primul cartonaș.

— Ceva ce întinzi pe pâine prăjită, spun.

— Unt! Strigă mama.

Următorul cartonaș.

— Bei sucul cu asta, îl sorbi prin el.

— Pai! strigă mama.

Următorul.

— E de piele și îți ține pantalonii.

— Cureaua!

— E dulce, se bea iarna, înainte să mergi la săniuș.

— Ciocolată caldă!

Îmi place să mă joc, să nu mă gândesc la nimic altceva decât la cuvântul următor...Parcurgem tot pachetul de șapte cartonașe.

Rebecca Stead, *Când mă vei întâlni*

Scrie un text de minimum 120 de cuvinte, în care să prezinți bucuria jocului, așa cum apare în cele două texte-suport, A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun, referitor la bucuria jocului, surprins în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun și a celui diferit;
- valorificarea experienței de lectură și/sau de viață.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.